

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรม ฟังธรรมเพื่อให้เราฉลาด ไม่ให้เราโง่เขลาแบบเขา ความโง่เขลาแบบนั้น ประเพณีวัฒนธรรมมันเป็นวันสงกรานต์ เป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย วันขึ้นปีใหม่ของไทย วันขึ้นปีใหม่ของไทยเขากลับบ้าน กลับไปเพื่อความกตัญญูกตเวที เพื่อความอบอุ่นในครอบครัว ผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วนะ เขาก็เอากระดูกอัฐิไปวัด ไปวา ไปบั้งสุกุล

บั้งสุกุลคือทำบุญให้ ทำบุญให้พ่อแม่ปู่ย่าตายายของเรา ถ้าทำบุญให้พ่อแม่ปู่ย่าตายายของเรา ทำบุญเพื่ออะไรละ บุญกุศลทุกคนต้องปรารถนาใช้ใหม่ บุญคือความสุขใจ คนเราเกิดมามีสมบัติที่เป็นของเราแท้จริงคือบุญและบาป เวลาบุญและบาป สิ่งที่เป็นผู้ที่เขาเป็นผู้ใหญ่ ผู้ปกครองบ้านเมือง เขามีวันหยุดราชการ เขามีวันหยุดให้เราให้ไปทำคุณงามความดีกัน ให้ไปทำคุณงามความดีกันนะ มันเป็นมงคลชีวิต เป็นมงคลชีวิตใจ

แต่ถ้าเป็นมงคลชีวิต เราก็คือเป็นความดีๆ ของเรา ความดีของเรานั้นก็เป็นความดีแบบตราขาง บั้งว่าเป็นความดีก็ต้องเป็นความดีใจ พอความดีไปแล้วมันก็มาเกิดความห่อเหิม ทะเยอทะยานใจ มีแต่ความเล่นสนุก กินเหล้าเมายามีการมีนเมา แล้วก็ไปประสบอุบัติเหตุไปไหนว่ามันเป็นมงคลๆ ละ เป็นมงคลมันต้องให้สิ่งที่ความดีงามขึ้นมาสิ เป็นมงคลให้แต่ความโศกความเศร้าใจ เวลาความพลัดพราก ความพรากจากกัน รับไม่ได้ๆ รับไม่ได้ก็เพราะเอ็งไม่รู้จัก ไม่มีสติปัญญาไง ถ้ารับไม่ได้ เอ็งก็ต้องมีสติปัญญา ความเป็นมงคล มงคลมันก็ต้องมีสติ มงคลก็ต้องมีสติปัญญา รักษาคุณงามความดีของเราไป เขาให้ทำดีๆ เขาไม่ให้ขาดสติ ไม่ให้เล่นกันจนมีการพลั้งเผลอไป เขาให้ทำความดีทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงความดีๆ ใจ

เวลาคนเขาทำบุญกุศลกัน เขาบอกทำความดีๆ ใจ แต่เขาบอกให้ละชั่ว ละชั่วถึงทำความดี ถ้าเราไม่ละชั่ว มันก็เอาความชั่วนั้นๆ ไปทำดีๆ ใจ คนเราก็เอาเงินไปจ้างเขาทำร้ายทำลายกันนั้นนะ นั้นนะความดีอย่างนั้นหรือ

เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร เขาจะมีเวรมีกรรมมาขนาดไหน เรามีสติปัญญา เราก็ระงับเวรของเรา ให้อภัยเขาไป ยิ่งให้อภัยเขาไป เวรกรรมมันยิ่งหนักหนาสาหัสสาครรจ์เข้าไปไง เพราะอะไร เพราะเราไม่ตอบโต้ใดๆ ทั้งสิ้น เพราะอะไร เพราะเราเป็นคนฉลาดไง เราไม่หาเวรหากรรมใส่ตัวเราทั้งสิ้น แต่เวรกรรมมันมีมา คนเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ชีวิตนี้ทำคุณงามความดีภพชาติใดก็ไม่รู้ เราทำมา

มีคนเยอะแยะมากมารำพันว่า จิตใจคิดไม่ดีๆ ทั้งๆ ที่เกิดในชาติปัจจุบันนี้ก็เป็นคนดี เป็นคนดีสร้างแต่คุณงามความดีไง ถ้าสร้างคุณงามความดีขึ้นมามันมีความโต้แย้งในใจ โต้แย้งในใจตลอด เราเป็นคนโง่ เราเป็นคนโง่เขลา เราเป็นคนเบาปัญญา คนอื่นเขามีแต่คนที่ฉลาดทั้งนั้นนะ นี่ไง เวลามันเกิด นี่มันเกิดมาจากไหนล่ะ ใครขัดเคียดให้มาในหัวใจของเราล่ะ มันเป็นการกระทำทั้งนั้นนะ เวลาการกระทำ ใครเป็นคนทำ มโนกรรมๆ จิตเป็นคนทำ จิตเป็นคนทำดีทำชั่วมากน้อยแค่ไหน ผลที่ได้รับก็คือหัวใจของเรา คือจิตตัวนั้นเป็นพื้นฐานนั้นนะ แต่ไอ้เจตนาทำดีทำชื่อนั้นนะมันเกิดจากบุญและบาปออกไป ทำแล้วมันก็ตกลงในหัวใจเราใช่ไหม ถ้าตกลงในหัวใจเราดีเอ็นเอ พันธุกรรมของจิตๆ

เวลาพันธุกรรมของจิตขึ้นมามันก็คิดดีคิดชั่วขึ้นมา ก็คิดออกมาจากหัวใจนั้นนะ เพราะมันมีวิชา แล้วทำอย่างไรล่ะ จะแก้อย่างไรล่ะ ทั้งๆ ที่เกิดมาในชาติปัจจุบันนี้มีสติมีปัญญา เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนให้ทำคุณงามความดีๆ ใจ แล้วสิ่งใดที่เป็นบาปอกุศล สิ่งใดที่เป็นความชั่วช้า เราพยายามระงับๆ ของเราไง แล้วถ้าระงับของเรา ถ้าเป็นทางโลก เสียดศีลศรั ไม่ทำทัณฑ์โลก

ถ้ามีสติปัญญา มันยับยั้งของมันได้ ยับยั้งมันเจ็บปวดนะ มันครุ่นคิดอยู่ในใจ มันกลืนเลือดมันเจ็บอยู่ลึกๆ นี่ไง พุทธถึงกรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน กรรมมันจำแนกทั้งนั้นนะ แล้วมันจำแนกมาจากนั้น แต่เพราะเรามีสติมีปัญญาของเรา เราถึงยับยั้งมันได้ ถ้ายับยั้งมันได้ เราสร้างแต่คุณงามความดีๆ แล้วให้อภัยๆ มันจะบางไปๆ จางไปๆ จางไปจนหายได้

ฉะนั้น คนที่ทำดี เขาให้ละชั่วแล้วทำดี ทำไมเราต้องมีศีลล่ะ ทำไมเราต้องถือศีลล่ะ เพราะเราถือศีล ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เพราะมีศีล มีศีลขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามาก็เป็นสัมมาสมาธิ ถ้ามันทุศีล มันทุศีลนะ คนที่จิตใจเข้มแข็งเขาทุศีลเขาก็ทำสมาธิของเขาได้นะ ถ้าทำสมาธิได้มันก็เป็นมิจฉา คุณิ คนทำคุณไสย คนทำสิ่งต่างๆ นั้นนะมันเป็นมิจฉาทั้งนั้นนะ

สมาธิ สมาธิมันมีมิจฉาและสัมมา ถ้ามิจฉา มิจฉาคือความผิดพลาด ก็ความไม่ดงาม เพราะอะไร เพราะไม่ละชั่ว ละชั่วๆ ละชั่วแล้วเอาอะไรมาละละ มันก็มีศีลมีธรรมมาเป็น เครื่องหมาย เห็นไหม ศีล ๕ ศีล ๑๐ ปาณาติปาตา ไม่ทำร้ายนะ

เขาฆ่าสัตว์ๆ ไร แต่กรรมฐานเรานะ ไม่ทำให้ใครเจ็บช้ำน้ำใจทั้งสิ้น การทำลาย ทำลาย ทั้งนั้นนะ ของของใครก็แล้วแต่ที่ตกอยู่ มีเจ้าของ เราไม่หยิบ ถ้าหยิบแล้วเอาไปคืนเขา ไม่ผิดถูก เมียใคร ถ้าไม่โกหกมดเท็จ ไม่ดื่มน้ำเมา แล้วรักษาหัวใจของเราๆ ถ้าหัวใจของเราถ้ามันสงบ ระวังเข้ามามันก็เป็นสัมมา

นี่ไง ละชั่วแล้วค่อยทำดี ไม่ใช่ชั่วช้าลามกแล้วก็ทำดี ทำดีมันก็สะสมไปนั่นไง นี่ไง ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าทำความสงบของใจไม่ได้ ถ้าจิตไม่สงบเข้ามาจะเอาอะไรขึ้นมา อวิชชา ทั้งนั้น สิ่งที่เกิดขึ้น เกิดขึ้นมาไม่ละชั่ว

ถ้าละชั่วๆ มันก็ต้องหายใจเข้านี้ก็พุท หายใจออกนี้ก็โธ ทำความสะอาดของใจให้ได้ ถ้าใจ มันสะอาด ระวังขึ้นมา สัมมาสมาธิ แค่มัสมาธาธินะ คนเรานะ สกปรกโสโครก ได้ทำความสะอาด สะอาดร่างกายก็รู้สึกว่ามันชื่นชมแล้ว เราทำหน้าที่การงานสะเปะสะปะมาเต็มที่แล้ว ทำงานเสร็จแล้ว อาบน้ำอาบท่า ทำความสะอาดของใจ ทำความสะอาดแล้วมันก็สะอาดใช่ไหม

นี่หัวใจของเรามันคิดมาร้อยแปดพันเก้า สิ่งต่างๆ มันสะสมมาในหัวใจทั้งนั้น แล้วก็ว่า เพราะปล่อยวาง ปล่อยวางใช้ปัญญาๆ...ปัญญาอะไรของมึง สมาธิทำไมเป็น

ปัญญามันเป็นปัญญาได้ มันเป็นปัญญาได้เพราะอะไรรู้ไหม มันเป็นปัญญาได้เพราะ สถานะของความเกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นเทวดา การเกิดเป็นพรหม การเกิด ในอบายภูมิ การเกิดในนรกอเวจี สถานะของการเกิด ที่มันคิดได้มันตรงนี้ สถานะของการเกิดนะ เกิดเป็นมนุษย์แล้วพบพระพุทธศาสนา สถานะของความเป็นมนุษย์ จะโง่งงเท่าตุ่นขนาดไหน มันก็มีความคิด จะฉลาดปราดเปรื่องขนาดไหนมันก็มีความคิด เพราะมนุษย์เกิดมามีธาตุ ๔ และ ขันธ์ ๕ ทำไมมันจะคิดไม่ได้ คิดได้ทั้งนั้น

แต่เวลาประพฤติปฏิบัติไปแล้ว โลภียปัญญา ปัญญาเกิดจากโลก ปัญญาเกิดจากโลกคือ ปัญญาความคิดเกิดจากจิต ความคิดเกิดจากเรานี้แหละ นี่โลภียปัญญา ปัญญาอย่างนี้ถ้าการศึกษา

ก็สุดมยปัญญา ถ้ามีจินตนาการ จินตมยปัญญา แล้วถ้าเกิดภาวนามยปัญญาเป็นอย่างไร ไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็น เป็นไปไม่ได้ เพราะไม่ละชั่ว ทำสมาธิไม่เป็น ทำความจริงของเราขึ้นมาไม่ได้

ถ้าทำความเป็นจริงของเราได้นะ ถ้าทำความสงบของใจ เหมือนกับรู้ตัวตน เรายืนยัน สถานะของเรา จะไปไหนต้องเซ็นรับรอง เช่นเอกสารแสดงตัวตนๆ แล้วมึงไม่ได้เซ็นอะไรเลย ลอยมาจากฟ้าเป็นผุยผงมา แล้วก็จะมีตัวตน ตัวตนอะไร ตัวตนที่ไหน ไม่จริง

ถ้าเป็นตัวตน สัมมาสมาธิมันเป็นแบบนี้ ถ้าสัมมาสมาธิเป็นอย่างนี้ การยืนยันตัวตนของคุณ ถ้าการยืนยันตัวตนของคุณขึ้นมาแล้ว ถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาจากจิตนั้น ปัญญาเกิด จากจิตๆ ไม่ใช่ปัญญาเกิดจากความคิดใจ

ถ้าความคิดก็เป็นสัญญาอารมณ์ คำว่า “สัญญาอารมณ์ๆ” แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา จิตสงบ ระวังแล้ว เวลามันยกขึ้นสู่วิปัสสนาๆ เห็นไหม ละชั่วก่อน ถ้าไม่ละชั่ว เขาบอกทำคุณงามความ ดีๆ...ก็โปะเข้าไปสิ ใจความชั่วก็อยู่กับความดีนั้นแหละ พลิกไปพลิกมาอยู่นั่นนะ แล้วคน อ่อนไหว คนไม่มีหลักการมันเป็นอย่างนั้นนะ

แต่คนที่เข้มแข็ง เพราะอะไร เพราะหลวงปู่มันเวลาท่านประพฤติปฏิบัติไปแล้ว พิจารณา กายแล้วก็แล้ว ทำสิ่งใดก็ทำแล้ว เอ๊ะ! ทำไมมันคลายออกมาแล้ว ออกมาเป็นปกติแล้วมันก็ เหมือนปกติ มันไม่มีอะไรดีขึ้นมาเลย มันไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันเลย ท่านถึงมาพิจารณาซ้ำแล้ว ซ้ำเล่า หากครูบาอาจารย์ ไปหาหลวงปู่เสาร์ ครูบาอาจารย์แก้ท่านไม่ได้ ท่านปัญญามาก ต้องแก้ ตัวเอง

ท่านก็มาระลึกเอง ระลึกได้ว่าตัวท่านเองปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ คือปรารถนาเป็น พระพุทธเจ้าไปข้างหน้า ถ้าปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าไปข้างหน้า ผู้ที่ปรารถนาพระโพธิสัตว์ทำ ได้สูงที่สุดคืออานาโลเกีย ได้อภิญาท่านนั้น จะเข้าสู่อริยมรรคไม่ได้ ถ้าเข้าสู่อริยมรรค มันก็พาด มันก็จะไม่เกิดไม่ตายไปข้างหน้า แล้วจะเป็นพระโพธิสัตว์ จะเป็นพระพุทธเจ้าไปได้อย่างไร

ในเมื่อจะเป็นพระพุทธเจ้า เราสะสมมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ความ ปรารถนาการสร้างสมอันนั้นมา สถานะอันนั้นมันจะส่งเสริมให้ไปเป็นพระพุทธเจ้าไปข้างหน้า แล้วถ้าเกิดเข้าสู่อริยสัง สิ้นกิเลสไป มันจะไปเกิดอีกได้ไหม มันไม่มีผู้ไปเป็นพระพุทธเจ้า ข้างหน้าไง

เห็นไหม เพราะท่านปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านถึงได้มาลาพระโพธิสัตว์ของท่าน พอ
ลาพระโพธิสัตว์ของท่าน ทำความสงบของใจเข้ามา ยกขึ้นสู่วิปัสสนาไปเห็น พิจารณากายขึ้นไป
พอพิจารณาไปมันมีรสมีชาติ มีรสมีชาติ รสของภวานามยปัญญา รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้ง
ปวง มีรสมีชาติ มีความรู้สึก มีความมั่นคงในหัวใจ รู้สึกว่าเราได้ละได้วางสิ่งใดไป อู๋! มันเป็น
ขึ้นเป็นอันนะ เวลาออกจากการวิปัสสนามา เออ! มาถูกทางแล้วละ นี่ใช่ คนที่เขามีปัญหาเขา
ทดสอบของเขา ทดสอบของเขาเพราะมันเป็นประโยชน์ของเราละ

จิตนี่นะ เพราะมันมีวิชา เพราะมันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะความไม่รู้ ความพลอ
ถึงได้เกิดนี้ เพลอปีบ เกิดแล้ว ตายไปไม่มีสิ่งใดควบคุมตัวเอง เกิดแล้ว เกิดในครรภ์ ในไข่ ในน้ำ
ครำ ในโอปปาทิกะ เกิดอยู่นั่นนะ

ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นมีการตาย ที่ไหนมีการเกิด ที่นั่นมีความทุกข์ ทุกข์ทั้งนั้น แต่เวลา
คนเราเกิดมา ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป ทุกข์เจือจางลง มีความสุข โอ๊ย! มีความสุข

มีความสุขก็คนเมาใจ กินเหล้าเมายาเต็มที่ เออ! มีความสุข ไม่กินอีกแล้วแหละ เลิกเหล้า
แน่นอน เตี้ยกินอีกแล้ว ความสุขแบบคนเมา ความสุขแบบโลกๆ มันไม่เป็นความจริงหรอก แต่
ด้วยวุฒิภาวะของหัวใจที่อ่อนแอ เพราะหัวใจมันไม่มีกำลังขึ้นมา มินงไปทั่ว สะเปะสะปะไป
ร้อยแปด แต่อ้างพระพุทธเจ้าละ อ้างธรรมะ อ้างธรรมะตลอด

อ้างธรรมะเพราะอะไร เพราะว่าเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาใน
พระพุทธศาสนาเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใน องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมอยู่โคนต้นโพธิ์นั่นนะ โลกธาตุห้วนไหว โลกธาตุห้วนไหวตั้งแต่องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด ตรัสรู้ ปรีนิพพาน ปลงอายุสังขาร โลกธาตุห้วนไหว โลกธาตุนี้ไหว
หมดเลย นี่ผู้มีบุญมาเกิด ผู้มีบุญญาธิการได้ชำระล้างอวิชชา พญามารได้สิ้นไปจากใจขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อัจฉรย์ในใจดวงนั้นนัก มหัจฉรย์นัก มันยิ่งใหญ่นัก

แต่พวกเรา “ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมดา นอนหลับตื่นขึ้นมาก็เป็นพระ
อรหันต์ นั่งสมาธิก็ไปก้นคิดฝัน ลุกขึ้นมาก็เป็นพระอรหันต์ สะดวกสบาย สะดวกสบาย” ี่โม่
ทั้งนั้นนะ โม่เพราะอะไร โม่เพราะมันมีสัจจะ มีคุณธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เป็นที่ยืนยัน

แล้วขนาดหลวงปู่มัน ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมา กว่าคนเขาจะเชื่อถือได้ว่า มนุษย์คนหนึ่งหรือประพฤติปฏิบัติจนสิ้นกิเลสได้หรือ มันจะมีมรรคมิผลจริงอยู่หรือ

ท่านทำของท่านด้วยอำนาจวาสนาของท่านนะ เกิดในป่า สำเร็จในป่า อยู่ในป่า ตายในป่า ไม่ออกมาสังคมใครทั้งสิ้น หลวงตาท่านชื่นชมมาก เห็นอยู่องค์เดียวที่ถือผ้าบังสุกุลทั้งชีวิต ท่านถือธุดงค์ทั้งชีวิต ถ้าไม่มีแบบอย่างที่จริง ใครมันจะเชื่อ ความเชื่อของโลกคือความเชื่อของโลก แต่ความจริงอันนั้นเป็นความจริงอันนั้น ถ้าเป็นความจริงอันนั้น ถ้าเราจะทำจริงของเรา เราอยากได้ความจริง เราไม่อยากได้ความสำมะเลเทเมา

เมาแเอ้เลยนะ “เออ! สิ้นกิเลส สิ้นกิเลส” แล้วก็เป็นอย่างนั้นไปเป็นกระแส แล้วเราก็จะไป “เออ! เราก็จะสิ้นกิเลสด้วย” เอออย่างนั้นหรือ ไม่มี เราไม่ต้องการสิ้นกิเลส ไม่ต้องการ เราต้องการความจริง ต้องการความจริงจริงๆ เขาจะโง่ เขาจะฉลาด เรื่องของเขา เราเอาความจริงของเรา

ถ้าเอาความจริงของเรา มันเป็นปัจจัยจัดตั้ง เป็นสันติภูมิจิโก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่สามารถยัดธรรมะไว้ในหัวใจของใครทั้งสิ้น ครูบาอาจารย์ไม่สามารถทำให้คนคนนั้นเป็น อริยบุคคลขึ้นมาได้ แต่ครูบาอาจารย์เป็นคนชี้ทางได้ เป็นคนวางกรอบได้ เป็นคนคอยกระตุกได้ เห็นไหม ครูบาอาจารย์สำคัญ สำคัญตรงคอยชี้ คอยแนะ คอยบอก แล้วให้อุบาย การให้อุบายๆ

มันไม่เชื่อใครหรอก กิเลสไม่เชื่อใครหรอก ฤทธิมานะสิ้นฝั่ง แล้วอ้างธรรมะพระพุทธรเจ้า ทั้งนั้น อ้างธรรมะพระพุทธรเจ้าไปเพราะผลไปอ่านเข้า อ่านเข้า ตัวเองเกิดฤทธิมานะว่าเป็น อย่างนั้นจริงๆ พยายามจะสร้างภาพให้เป็นอย่างนั้น...ไม่เป็น มันเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้เป็นของเรา

ถ้าเป็นของเรานะ เราไม่เชื่อใครๆ ทั้งสิ้น ไม่เชื่อใครๆ ทั้งสิ้น ในตำราเขียนอย่างนั้นมันยังไม่ชัดเจนเหมือนในใจที่เราเป็นนะ รสชาติของธรรมมันเหนือโลก มันเหนือกว่าทฤษฎีที่ว่ากัน อย่างนั้นนะ แล้วมันเป็นที่ไหนล่ะ มันเป็นในหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใจ

ฉะนั้น การประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม วันนี้จะเป็นประเพณี เป็นวันมงคลให้ครอบครัว ให้สังคมไทยร่วมเย็นเป็นสุข ถ้าเป็นมงคลมันก็เป็นมงคลจริงๆ นั่นแหละ แต่พวกเราผู้ที่ได้รับ

อานิสงส์ ได้เป็นประชากรที่จะกลับไปหาพ่อหาแม่ กลับไปเพื่อความสงบร่มเย็นในสังคมนั่นนะ
เขาให้เป็นมงคลนะ

เราต้องมีสติปัญญา เราต้องมีสติรักษาให้ความมงคลนี้เป็นมงคลตลอดไป อย่าไปประมาท
เลินเล่อ ทำให้มันเป็นอุบัติเหตุ ทำให้ไปกระทบกระเทือนคนอื่น เขาจะรีบไป ให้เขาไปก่อน เขา
จะรีบไปนะ จิตใจเขาดี เขาอยากจะไปหาพ่อหาแม่เขา ให้เขาไป เปิดทางให้เขา อย่าไปขัดไปแย้ง
กัน นี่เป็นมงคลชีวิตนะ

แล้วในการประพฤติปฏิบัติ ละชั่วๆ ศีลธรรมของเอ็งสมบูรณ์ใหม่ อย่ากะล่อน อย่าปลิ้น
ปล้อน อย่าโกหก อย่ามดเท็จ แล้วทำความจริง

กะล่อน ปลิ้นปล้อน ผู้ที่โกหกจะทำความชั่วอย่างอื่นยิ่งขึ้นไปกว่านี้ที่ไม่ทำอีกไม่มีเลย ทำ
ได้ทั้งนั้น ถ้าลองเอ็งยังโกหกตัวเอง เอ็งยังไม่แน่ใจกับตัวเอง แล้วเอ็งจะไปเอาคุณธรรมมา
จากไหน มันไม่เป็นมงคลไง

ถ้ามันเป็นมงคลชีวิตนะ ละชั่วทำดี แล้วเวลาจะประพฤติปฏิบัติจริงๆ ขึ้นมา ถ้าทำสมาธิ
ไม่ได้ ยังยืนยันสถานะของตนไม่ได้ ยังไม่รู้จักรว่าตัวตนเป็นอย่างไร มรรคผลมันมาจากไหนวะ
มรรคผลมันจะมาจากไหน มันก็ลอยอยู่บนอากาศไง มันไม่เป็นของใครไง นี่ไง ธรรมะเป็น
ธรรมชาติไง เป็นสาธารณะไง มันไม่เป็นของเราไง

ถ้าเป็นของเรา เราเกิดมาทุกข์ไง เราก็อยากมีความสุขไง เราเกิดมาทุกข์ไง เราก็อยากจะแก้
ทุกข์ของเราไง เพราะเราเกิดมาเจ็บช้ำน้ำใจไง เราก็อยากจะปรารถนาความสุขไง แล้วสุขอื่นใด
เท่ากับจิตสงบไม่มีใจ สุขอื่นใด สุขที่ไหน ศาสนาไหนสอนความสุข ไม่มีจริงใจ

ถ้ามันมีจริง มีจริงในพระพุทธศาสนาไง พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานกลางหัวใจของเราไง
ความรู้สึกรู้สึกของเราคือพุทธะ พุทธะคือหัวใจเรานี้ ถ้ามันเป็นจริง เป็นจริงที่นี้ ถ้าเป็นมงคล เป็น
มงคลอย่างนี้ ทำเพื่อเป็นประโยชน์กับเราไง อย่าไปเมาแเอ้เลยกับกระแสสังคม “จะนิพพานแล้ว
ละ จะสิ้นกิเลสเลย” ไม่เอา เอาจริงๆ

เราเกิดเป็นมนุษย์นะ การเกิดนี้แสนยาก เวลาแสดงธรรมะ การเกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก
การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ แต่เวลาเกิดมาแล้วเราทุกข์กันนำคุณเลยนะ แต่เฉพาะการเกิดและ
การตายมันมีเหตุมีผลของมัน พระพุทธศาสนานี้แจ่มแจ้งมาก เกิดเพราะอะไร ทุกข์เพราะอะไร

พ้นจากทุกข์เพราะอะไร ตายเพราะอะไร ตายแล้วถ้ามันสิ้นกิเลสแล้วไม่เกิด ถ้ายังมีกิเลสมันไปเกิด เกิดเพราะอะไร เกิดเพราะอวิชชา ชัดเจนมากนะ พระพุทธศาสนานี้สุดยอด ชัดเจนแจ่มแจ้ง แต่ไอ้พวกเมฆกรรมมันเลยทำให้เลอะเลือน แล้วพวกเราก็ไม่มีจุดยืนไง

ฉะนั้น เราพยายามมีจุดยืนของเรา นี่เป็นมงคลชีวิต ต้องให้เป็นมงคลชีวิตของเรานะ ให้จิตใจเรามีคุณค่า ให้ชีวิตเรามีคุณค่าขึ้นมา แล้วมีคุณค่าในหัวใจของเรา ไม่ต้องให้ใครมารับรอง คำประกัน ดีก็คือปฏิบัตินี้แหละ เอวัง